

До недавнього часу провідними установами, що здійснювали професійну реабілітацію інвалідів по зору в Україні були Українські товариства сліпих (УТОСи). Проте станом на сьогодні дані товариства переживають не найкращі часи, оскільки продукція, яку виготовляють робітники УТОСів, не може конкурувати з однотипною продукцією закордонного виробництва.

Відповідно до статті 19 Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» усім підприємствам, установам та організаціям (з кількістю працюючих від 8 осіб) встановлено норматив зі створення 4% робочих місця для працевлаштування інвалідів. Проте лише половина підприємств дотримуються встановленого показника.

Окремим питанням є спеціальне обладнання робочого місця для незрячого спеціаліста яке повинно включати в себе адаптацію основного та додаткового обладнання, технічного оснащення та пристосування з урахуванням обмежених можливостей інваліда.

У національному класифікаторі професій України виділено професію «секретар незрячого фахівця», основним завданням якого є максимальне сприяння професійному самовираженню незрячого спеціаліста.

Таким чином, у законодавчих актах України передбачені усі можливості для отримання вищої освіти та подальшого працевлаштування осіб з глибокими порушеннями зору, проте реалізація даних положень на практиці породжує низку проблем: відсутність спеціального супроводу та організованої допомоги у навчанні незрячого студенту; занепад УТОСів, які до недавнього часу мали важливе значення для професійної реабілітації інвалідів по зору I та II груп; недотримання багатьма підприємствами нормативів зі створення робочих місць для працевлаштування інвалідів; проблеми при обладнанні робочого місця та організації надомної роботи; низька оплата праці секретаря незрячого фахівця та ін. Саме тому проблема дотримання прав інвалідів по зору в Україні на вищу освіту та працевлаштування потребує постійного вдосконалення на мікро-, мезо- і макрорівнях та запозичення досвіду європейських країн.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ, СВОБОД ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ БІЖЕНЦІВ В УКРАЇНІ

Лінік Є.П., викладач кафедри цивільно-правових дисциплін ННІПП НАВС

Проблема біженців на сьогодні актуальна для всіх країн світу, не є винятком і Україна. Із здобуттям незалежності ми почала будувати демократичну правову державу, в центрі якої постає людина з її правами та свободами. Відповідно до Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Одним із способів забезпечення виконання цього обов'язку держави є судовий захист.

Конституція України стосовно особи, права і свободи якої забезпечуються судовим захистом, вживає термін «кожен», що підкреслює не персоніфікований характер судового захисту, відсутність будь-яких формалізованих обмежень на використання даного способу захисту прав, свобод та законних інтересів. Суди виносять рішення від імені держави, і держава забезпечує їх виконання, вони є обов'язковими для усіх суб'єктів права, і в цьому проявляється сила судів як державної гілки влади. При цьому право на судовий захист гарантується не тільки громадянам України, але й іноземцям, апатридам, а також біженцям.

Проблеми права на судовий захист та умов його реалізації були предметом дослідження таких науковців як В.П.Грибанов, П.Ф.Елисейкін, Е.А.Мотовиловкер та інші. Серед останніх робіт присвячених проблемі судового захисту слід зазначити роботи Г.П.Тимченко, Ж.Л.Чорна, О.І.Антонюк та інші. Незважаючи на таку увагу науковців до проблематики сутності права біженців на судовий захист так і не було визначено однозначно, а комплексні дослідження виконанні в умовах оновленого законодавства відсутні.

Судовому захисту підлягають усі без винятку права, свободи та законні інтереси, що належать біженцям на підставі прямої вказівки Конституції, Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» та інших нормативно-правових актів, у тому числі й міжнародних договорів та угод, так і ті, що не мають нормативного закріплення (але не такі, що не суперечать закону). Закріплене законом право на судовий захист, що має вищу юридичну силу, є безпосередньо діючим незалежно від наявності процедури його реалізації.

Міжнародний пакт про громадянські і політичні права зобов'язує державу забезпечити кожній особі, права і свободи якої порушено, ефективний правовий захист, навіть якщо це порушення було скоєне офіційними особами. З цього приводу Конституційний Суд України у низці постанов передбачив можливість оскарження в суді рішень та дій (бездіяльності) будь-яких органів державної влади, в тому числі самих судів. Права, які порушені судом не можуть бути вилучені з числа об'єктів судового захисту. Принципового значення набуває правова позиція Конституційного Суду, яка полягала в затвердженні того, що право на судовий захист передбачає право на охорону прав законних інтересів не тільки від свавілля законодавчої та виконавчої влади, але й від помилкових рішень суду.

Право на судовий захист відноситься до числа тих, які не підлягають обмеженню, а обмеження цього права в жодному разі не може бути обумовлено необхідністю досягнення визнаних Конституцією цілей: захисту основ конституційного ладу, моральності, здоров'я, прав і законних інтересів інших осіб, забезпечення оборони країни та безпеки держави.

Право на справедливий судовий розгляд був би ілюзорним у випадку, якщо внутрішня правова система держави дозволить остаточному рішенням суду залишитися невиконаним на шкоду однієї із сторін.

Незважаючи на різноманіття способів захисту прав: визнання права, відновлення положення, яке існувало до порушення права; визнання недійсним акту державного органу або органу місцевого самоврядування; відшкодування збитків; компенсація моральної шкоди; незастосування судом акту державного органу або органу місцевого самоврядування, який суперечить закону, – реалізація біженцями права на судовий захист має ряд проблем, які підлягають вирішенню і не лише на законодавчому рівні, а й на практиці.

ВІТЧИЗНЯНІ НОРМАТИВНІ ТА ПРОГРАМНІ ДОКУМЕНТИ, ЯК ОСНОВА ЗАПОБІГАННЯ ФІЗИЧНОМУ НАСИЛЬСТВУ ЩОДО ДІТЕЙ В СІМ'І ТА ІХ НАУКОВО-ПРАВОВА ОЦІНКА

Беспаль О.Л., викладач кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС

Питання захисту дітей від фізичного насильства у всі часи розвитку людства носило різну правову оцінку. На сьогоднішній день до такого насильства у всіх країнах світу ставляться однозначно – це злочини, які не знають територіальних меж і вчиняються у всіх країнах світу, і Україна – не виключення. Тому, щоб зрозуміти наскільки ефективно в нашій державі здійснюється боротьба з таким негативним явищем – необхідно здійснити короткий аналіз нормативних та програмних документів, які звертають увагу на захист дітей від фізичного насильства.

Конституція України є основою законодавства України з попередження фізичного насильства, що посягає на життя і здоров'я неповнолітніх (зокрема, це статті 3, 27, 28, 51 та 52). Так, ст. 28 Конституції України закріплює право кожної особи, у тому числі дитини, на повагу до її гідності. Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує її гідність, поводженню чи покаранню. Стаття 52 передбачає, що будь-яке насильство над дитиною переслідуються законом.

Закон України «Про охорону дитинства» – це спеціальний нормативно-правовий акт, який захищає права дітей та протидіє всім формам насильства